

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE

W SOBOTĘ DNIA 9. KWIETNIA ROKU 1768.

Z Warszawy d. 9. Kwietnia.

Jchmé XX. Oitrewski Kujawski, Maszalski Wileński, i Krasicki, Xiążę Warminski Biskupi pożegnawszy. Najjaśniejszego Króla Jmci P. N. M. oddalili się w tych dniach do Dyecezyi swoich z mieysca tego, z którego także Xiążna Jeymć Lubomirska Woiewodzina Lubeiska do Opoli, Xiążę Jmć Lubomirski Marszałek W. K. zostawiwszy Jurisdycyą swoją Marszałkowską przy Xiążęciu Jmci Sanguszkowi

Marszałku W. W. X. Lit. do Dóbr swoich Łancuta, Jeymć Pani Humiecka Miecznikowa Koronna Wdowa do Warmii, w tychże dniach wyiechali.

Xiążę Jmć Lubomirski Miecznik Koronny świeżo nadiechał tu, gdzie Xiążna Jeymć Czartoryska Generalowa Ziemi Podolskich szczęśliwie powiła Córkę.

Kancellarya Koronna rozpiła Listy cyrkularne do Trybunałów Starostów Grodowych, tu-

dzień Sędziów Ziemijskich, ażeby
żadnych wyroków Konfедера-
cyi Barskiej bieg sprawiedliwo-
ści Świętey tamować usiłującey
nie słuchając, czynili administro-
wanie oneyże nie przerwane.

Z Neapolu d. 1. Marca.

Król Jmć z tąd wyjechał, ma-
jąc rozerwać się polowaniem w
Capreati. Z kąd dnia 5 tego
miesiąca do *Caserta* powrócić i
tam do Kwietney Niedzieli ba-
wić się ma. Z wielką pilnością
pracują około przygotowania do
przyszłego zaślubienia Królew-
skiego, z Arcy Xieźną Karoliną.
Portret tey Arcy-Xieźny w *Ca-
serta* wystawiony, nayżywsze
wzbudził w wszystkich pragnie-
nie widzenia samego oryginału.
Arcy-Xiążę W. Xiążę Toskanii,
z W. Xieźną Malżonką swoją
przybyć tu z przyszłą Królową
nalżą maia. Powiadaia nawet,
iż z tey okoliczności nowy u
Dworu ceremoniał, za pozwo-
leniem iednak Dworu Madry-
ckiego będzie wprowadzony.

Z Genui d. 12. Marca.

Z Madrytu wiadomość mamy,
że Król Jmć Hiszpański i Portu-
galski, pragnąc w ściślejszą w kro-
czyć przyiaźń, i rumować to
wizytko coby ubliżyć w zaiem-
ney zgodzie, i nowym między

poddanemi sprzeczkom okaza-
dać mogło; postanowili po przy-
lacielsku uspokoić kłótnie, wzglę-
dem Kraiu *Rio-Grande* nazwane-
go w Ameryce położonego.

Z Cadix d. 23. Lutego. Fre-
gatta woienna Hiszpańska *S. Ro-
zalia* nazwana, i trzy Xebeki te-
goż narodu *le Hardi, le Vigilant, i
le Catalan* nazwane przybyły tu
z *Ceuta* z drugim batallionem Re-
gimentu Sabaudyi, który do *S.
Lucar de Barrameda* nie odwłódcz-
nie był posłany, z tąd tu przybyć
ma Regiment piechoty *de Zam-
ra*. Stanęły tu dnia 18 tego mie-
siąca dwa okręty Hiszpańskie, ie-
den *S. Stephano* nazwany od da-
wnego iuż czasu z *Buenos-Ayres*
wysłany, względem którego w
wielkiey zoftawaliśmy troskli-
wości, drugi zaś z Hawany. Ła-
dunek pierwszego był złożony
z skór i innych towarów Prowin-
cyi *de la Plata* właściwych, a dru-
giego z cukru. Dnia wczoray-
szego Fregatta woienna Hisz-
pańska *S. Katarzyna* nazwana i
świeżo przez Pana *Gautier* Fran-
cuza, w *S. Ander* z budowana tu
stanęła, maiać przy tuteyszych
brzegach krążyć. Naydowało
się na niey kilka pikietów żoł-
nierzy stróżów brzegów tu zo-
stać maiających. Tegoż dnia Fre-

gatta woenna Angielska l' *Aquilon* nazwana pod kommendą Pana *Onslow* zostająca, tu z *Lisbony* żeglując stanęła. W krótcie zaś w dalszą na frzódziemne morze żeglugę puścić się ma.

Z *Leydy* d. 17. *Marca*. Następniącą wiadomość mamy o ludziach nader podeszłego wieku w tym czasie zmarłych. *Stoletni*. *Filippina Gidet* w *Vincennes* 7 *Stycznia*, *N. Hoigt* w *Malton*, *Robert Anderson* w *Berwick* Sto i jeden lat mający, *Comtois* w *Casseres* 4 *Stycznia*, *Barlomey Gallet* pod *Clermont* dnia 7 *Stycznia*, *Henryk Felton* w *Hr. Surry*, *N. Saulers* w *Harborrough*. Sto i dwie lecie mający, *Durand* 5 *Stycznia* w *Francyi*, *Biblot* w *Paryżu* 9 *Stycznia*, *Barbara Nigl* w *Wiedniu* 17 *Stycznia*, *Filip Laroque*, który nigdy nie omieszkał dwa razy co tydzień upić się w *Trie* w *Gaskonii*, *Alix Dunn* w *Rathcoffy* w *Jrlandyi*, *Anna Perron* w *Orient*, *Klara Nennerin* 8 *Lutego* w *Wiedniu*. Sto i trzy lata mający, *Salvetat* 7 *Grudnia* w *Francyi*, *Jan Terrine* w *Paryżu* 23 *Stycznia*, *Joanna Hare* pod *Newcastel* 8 *Lutego*. Sto i cztery lata mający, *Michał Poulenot* w *Limoges* 16 *Grudnia*, *Eryk Johnsen* w *Bergen* w *Norwegii*. Sto

pięć lat mający, *Sara Pinson* 27 *Stycznia* w *Tumbridge*, *Maria Gausse* 3 *Lutego* we *Francyi*. Sto sześć lat mający. *Sufanna van Hecke* w *Niderlandzie* i *Stycznia*, *Jan Stevens* w *Styczniu* w *Anglii*, zostawiwszy 116 *Wnuków* i *Prawnuków*, *Małgorzata Gaultier* we *Francyi* 28 *Stycznia*, *Jean Stafs* w *Leodium* 20 *Lutego*, *Maria Symonds* przy końcu *Lutego* w *Anglii*. Sto siedm lat mający. *Suzanna Lafon* w *Montauban* 14 *Stycznia*, *Jan Stroes* w *Hollandyi* 28 *Stycznia*, *Joanna Holt* w *Anglii*, *Pan Tomasz Holme* także w *Anglii*. Sto dziewięć lat mający. *N. Gerard* *Wdowa* w *Francyi*, 27 *Grudnia*, *Małgorzata Fournieux* w *Limoges* 3 *Stycznia*. Lat sto kilkanaście mający. *Kobieta* jedna uboga w *Pistoja* we *Włoszech*, którą koń ztratował, *Lat 114* mająca *Zona* pewnego *Ogrodnika* w *Meldal* w *Norwegii* 4 *Stycznia*, *Lat 116* *Mająca*. *Pan Donald M. Gregoro* *Arendarz* na wyspie *Sky* w *Szkocyi*, w *Akemon* w *Anglii* żyje *Jan Moore* *Cieśla* lat 109 mający, teraz z *dziewiątą* *żoną* żyje, *Pan Fleetwood Sheppard* w *dobrach* *swoich* w *Hrabstwie Essex* w *nader* *czterdziestym* *zdrowiu* choć 120 lat mający mieszka. *Wszystkich e-*

szak przewyższa Joanna Foer-
ster w Hrabstwie Cumberland mie-
szkająca, która już zaczęła rok
wieku swojego 138. Gdy głowę
Karolowi I. ucięto, już miała lat
18, i pamięta, że w R. 1646 przy
obłożeniu Masta Carlisle od Crom-
wela, za końką głowę płacono
z Chelms 6 Sous. Lat temu
iżesz jak w sprawie pewney o
dobra pod przysięgą zeznała, iż
possellora tych dóbr przodkowie
od 101 lat one trzymali. Cór-
ka jej iedynaczka ma lat 103.
W teyże Parafii jest 6 innych
Kobiet, z których najmłodsza
ma 99 lat.

Z Leydy d. 21. Marca. Xią-
żęta Jmć Xawier, Jozef i Ale-
xander Lubomirscy, którzy pod
dozorem Jmci X. Gentot Póltrze-
cia roku tu bawili, kończąc ćwi-
czenia swoje w rozmaitych nau-
kach i umiętnościach Kawale-
rom tak wysokiey rodowitości
przyzwoitych; teraz do wyjazdu
czynią przygotowania; z tutey-
szey Akademii przez Szwayca-
ry do Włoch udać się mają. Uży-
li już wolnego od nauk czasu
la oglądania Francyi i Anglii.
Wszyscy, którzy honor pozna-
nia ich mieli, wielce żałują tego,
iż przytomności ich pozbawieni
będą. Pilność ich w naukach,

obyczajów doskonałość z jedna-
ły im powize chną u wszystkich
estymacyą. Mieli przed kilką
dniami honor prezentowania się
Xiążęciu Jmci Stadhuderowi.
Dnia 18 tego miesiąca z prze-
duieyszemi tu mieszkającemi Pa-
nami pożegnali się, i wspauiale
onych w Deelen czestowali.

Z Sztokolmu d. 4. Marca.

Bankrety od nieakiego czasu
w tym Królestwie nader zaga-
szczone przypisane być powin-
ne upadkowi handlu, ten zaś
pochodzi z opuszczonych gór
kruszcowych, z szcupley nader
cyrkulacyi pieniędzy, i z odmia-
ny w wekslach zaszley. Wszy-
stko to Królowi Jmci powodem
było, do wynalezienia szrodków
skutecznych do zabieżenia temu
ziemu, między temi żaden wy-
bornieyszy nie zdawał się być
nad złożenie nadzwyczajnego
sejnu. Przełożył Król Jmć Se-
natowi te swoje zamysły, ale
część daleko więkksza Senato-
rów tego zdania była, iż to złe,
ielsez nie tak wielkie jest i nie-
bezpieczne, iak se sobie Król z
osobliwszey ku poddanym miło-
ści wyobrażał. Przeto nie sądze-
no za rzecz potrzebną, stany pań-
stwa przed zwyczajnym cza-
sem zgromadzać.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

W SOBOTĘ DNIA 9. KWIETNIA ROKU 1768.

Z *Liworny d. 26. Lutego.* Admiral Wenecki *Emo*, który tu stanął był z dwoma okrętami wojennemi Weneckimi, nie załawszy tu okrętów poślukowych, których się spodziewał, wyszedł na przeciw im, aby się z nimi złączywszy, wykonać mógł dane sobie od Rzepltey przeciw Algierczykom zlecenie. Ostatnie listy z Korfyki donoszą, że Genuńczykowie ani wojska, ani prowiantów żadnych do *Ajaccio* i *Calvi* nie poślą. Francuzi jeszcze przez 4 lata w Korfyce zostaną. Wojska, które teraz tam są, od innych złożowane będą, ale *Hrabia de Marbeuf* równie iak przed tym najwyższą będzie trzymał Komendę. Przydają też listy, iż Korfykanom z innych Państw cztery jeszcze wielkie armaty przyślano.

Z *Florencyi d. 27. Lutego.* Przygotowania tu czynią do podróży, która *W. Xiążę Jmć* z *W. Xiężną Małżonką* swoią przed sięwziąć mają odprowadzając do Neapolu przyślą Królową oboygą *Sycylii*. Wyliczyć kazano samemu poczt przełożonemu 12,000 *Cekinów* dla opatrzenia koni i powozów z tąd tylko do Neapolu, gdyż z tamtąd powrót morzem do *Liworny* przedsięwzięty będzie. Fregata nowo zbudowana i druga dawniejsza, tym umysłem do Neapolu temi czasami posłane

będą. Powracającym zaś Konwoy z okrętów woennych i galer tak Neapolitańskich, iako i Maltańskich przydany będzie.

Z Londynu d. 11. Marca. Miasta bombardowane lub szturmem dobyte, w okropniejszym stanie być nie mogą iak *Lancaster* i *Preston* z okazji zawziętości przeciwnych partyi, ubiegających się o poselstwo w izbie niższej Parlamentowej. Drzwi, okna, sprzęty z gruchotane są, niektóre nawet domy całe zburzone. Jeden z Generałów chcąc z Miasta uciec, musiał spadać rum sobie uczynić. Wiele jest innych, którym ręce lub nogi połamano. Nie którzy nawet życie utracili. Pewny Pisarz tutejszy następujące względem tego w papierach publicznych podaje uwagi. „Podano wiele nader projektów, dla ulżenia „ciężaru długów publicznych, którym obarczony lud ięczy, i „naród podług zdania najlepszych polityków zginaie, jeśli ten- „że naród nie wynaydzie sposobu z rzucenia iakiemiżkolwiek „szkodkami jarzma tego. Sądzę iednak, iż dokazać tego in- „czey nie można, iak umniejszając nakłady Regencyi. W tych „to nakładach znayduie się źródło wszytkich nieszczęśliwo- „ści naszych politycznych, ztąd pochodzi niesłychane długu „narodowego pomnożenie, ztąd niepodobieństwo widoczne „umniejszenia tychże długów, ztąd zbytki, rozrzutność, utra- „ta majątności u godniejszych; szemrania, zazdrość, nieukon- „tentowanie w pospółstwie, słowem ona chciwość i powszechne „zepsowanie po całym Państwie rozlegające się, które przez kil- „ka miesięcy w nieiekim zawrócie głowy i szaleństwie obywa- „telów Państwa tego będzie utrzymywało. Niechay nie rozu- „mie kto, iż nad miarę nieszczęśliwość naszą powiększam; Ze- „pucie rzeczy najlepszych początkiem jest największego nie- „szczęścia. Rząd wolnego narodu raz zepsowany, nad wszytk- „kie inne jest nieznośniejszy. Kto kolwiek zaś w rządach „naszych ostatniego kresu zepsowania nie widzi, ślepym jest, a „ślepotą jego uleczone być nie może. Ale, spyta się kto, iakim „sposobem publiczne nakłady mogą być umniejszone? Kto na „siebie przyimie to staranie? Bez wątpienia nie uczynią tego

„ludzie godnościami zaszczytzeni, pensye mający. Ani wilk,
„ani lis praw nie ustanowią przeciw zabiciu baranów i kur-
„czął. Wykonanie tedy tego dzieła od samegoż pospółstwa
„ma być przedsięwzięte. Lecz iakimi frzodkami dokaże tego
„pospółstwo? Jzali do broni rzucić się ma, i przynaglić Mini-
„strów do pełnienia tey rzeczy? Nie daj Boże abym kiedy
„zachęcać miał do przedsięwzięcia tak desperackich frzodków.
„Smiem iednak mówić, że ieśli naprawa iaka w tey mierze nie
„nastanie, obawiać się trzeba, aby kiedyżkolwiek nie przyszło
„do podobnych tym gwałtów. Rządów kształty wszystkie
„skoro uciążliwemi stały się, zniszczone od tychże samych by-
„ły, którzy ie utrzymać obowiązani byli. Przez co rządy Pań-
„stwa Rzymskiego niszczały? Nie uczyniły to liczne od pół-
„nocy potokiem na to Państwo na padające narody, ale samiż
„Państwa Rzymskiego poddani, którzy uciemieżeni, wycięcze-
„ni podatkami, od samowładnych Panów swoich na się włożo-
„nemi, woleli poddać się pod rząd łagodny Gotów i Wandalów,
„niż dłużey ponosić iarżmo Cesarzów Rzymskich. Ale iakim
„bez gwałtu sposobem, będą mogły być umnieyszone publiczne
„nakłady? Na to następujący Projekt podaie. Nadchodzi w
„krótce czas, którego obrany być ma nowy Parlament, niechże
„więc ten wyraźny przy wyznaczeniu Posłów na każdego
„włożony będzie obowiązek, aby wszelkimi sposobami poda-
„wał i utrzymywał prawo za cel mające umnieyszenie pensyi
„tych wszystkich, którzy do rządów wchodzą tak, aby tylko
„piątą, szóstą, siódmą, lub też tylko dziesiątą część przeszłych
„pensyi swoich brali. Jeśli to do skutku przyidzie smiem mówić,
„iż nielżyhać iuż będzie izemrania, zazdrości, nieukonten-
„towania w pospółstwie, ktore będąc iuż upewnione, iż to tyl-
„ko płaci, co koniecznie dla utrzymania rządów płacić powinno,
„z ochotą i radością przyimie wszystkie podatki. Z drugiey
„strony, wszystkie faksye, wykrety, matactwa między znako-
„mitszemi osobami ustaną, ponieważ nie widząc iuż sposobu do
„wzbogacenia się przez otrzymanie wyższych urzędów, w po-
„koju sprawowanie onych zostawią tym, którzy przyzwoite do

„tego mają przymioty. Ale rzeczże kto, nie chciwość zysku
„pobudką jest tylu osobom do otrzymania wyższych urzędów,
„ale chwalebna ambicja przyłożenia się do uszczęśliwienia nay-
„milszey oyczyzny. Ale doświadczenie iawnie pokazuje nie-
„gruntowność tey wymówki, z którey się ta nawet część ludu
„naśluiewa, która naysposobliwszą jest do wierzenia. Jeśli w
„samey rzeczy ta miłość publicznego dobra celem jest ich pra-
„gnienia, wierni ci słudzy oyczyzny sami dobrowolnie przy-
„zwolą na umniejszenie, niezmiernych pensyi swoich. A jeśli
„ludzkość, wspaniałość umysłu, miłość oyczyzny mniejsza w
„nich jest niż żądza własnego dobra, jeśli projekt odemnie po-
„dany z wzgardą i pośmiewiwkiem odrzuca, jeśli podła chęć
„zysku i miłość własna, przemoże nad pragnieniem uszczęśli-
„wienia Oyczyzny, naród nasz, iak mądrze pewny Pralat po-
„wiedział, i w Theokracji nawet zginąćby musiał, i pociągnąć
„za sobą tych zgubę, od którychby mógł być ratowany.

Z Londynu d. 12. Marca. Nadeszły tu listy wielkiej wa-
gi od wysp naszych Amerykańskich *Sottovento* nazwanych. Z
nowego-Yorku mamy też wiadomości, które Ministrom pobud-
ką były do złożenia wielu rad. Gubernatorowie w oney stro-
nie posłali Dworowi dokładne opisanie ustanowionych tam rę-
kodziel i fabryk, i przedsięwziętych sposobów do rozmnożenia
onych. Piszą też z tamtąd, iż cukrowe trzciny nie dobrze się
dla częstych deszczów udały. Obywatele w Nowym-Yorku
wyznaczyli 10 F. S. nagrody jednemu na imię Tomaszowi za
to, iż wiele iabloni zaszczepił. rachują tam od iego samego
27,123 zaszczepionych drzew. John Clarke także 100 F. S.
nagrody otrzyma za to, iż od Roku 1762 zaszczepił na 3200
winnych drzewek, ale ta summa od Londyńskiego uczonych
zgromadzenia będzie mu wypłacona. Dwa Francuskie okręty
stały tey zimy w *Bonavista* na wyspie *Terra nova* i przezimo-
wać tam przeciw traktatowym ustawom chciały, ale zabrano
ie i z konfiskowano.